

Arbeidspakke 1 - Politiske og institusjonelle samfunnsbindinger

Oppsummering av funn og presentasjon av artikkel der Grønland, Norge og Island sammenlignes.

Petter Holm og Edgar Henriksen

Kunnskapsutvikling om:

- Hvilke politiske og institusjonelle samfunnsbindinger som er knyttet til norsk torskesektor
- Øke forståelsen for bakgrunn og kontekst for etablering/avvikling av slike politiske og institusjonelle samfunnsbindinger
- Sammenligne politiske og institusjonelle samfunnsbindinger med tilsvarende bindinger i torskesektoren med andre deler av norsk sjømatnæring og øvrig norsk industri

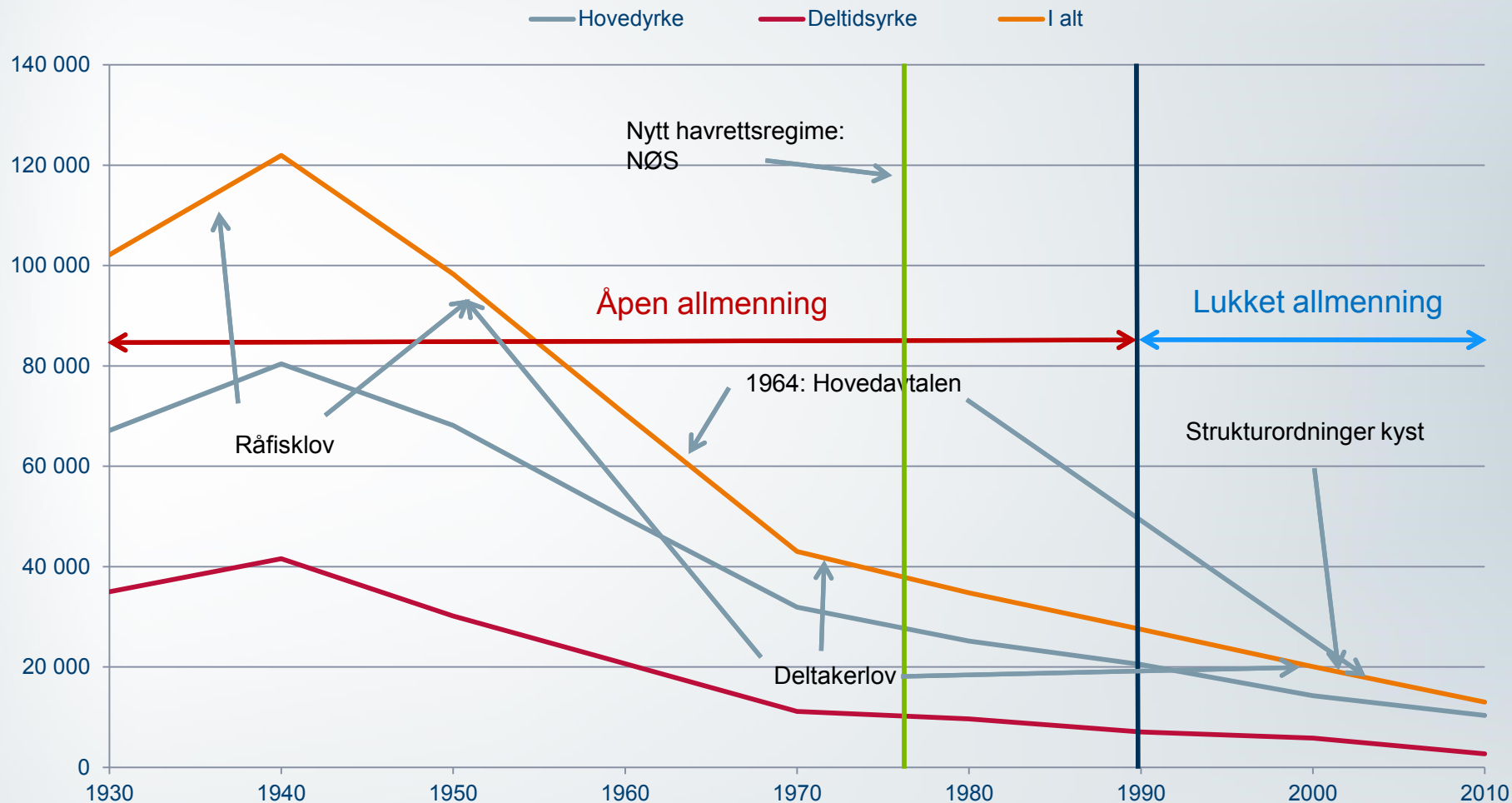
Ulike og sprikende hensyn

- **Konkurransen om arbeid og kapital**
 - Den norske (nordiske) arbeidsmarkedsmodellen
 - Dyr arbeidskraft og billig kapital
- **Globalisering gir endrede forutsetninger**
 - Konkurransen skjerpes
 - Subsidier ut (WTO/EØS)
- **Historie veier tungt**
 - Forventninger og oppfatninger endres ikke over natten
 - Lover og reguleringer endres nødvendigvis ikke når forutsetninger endres

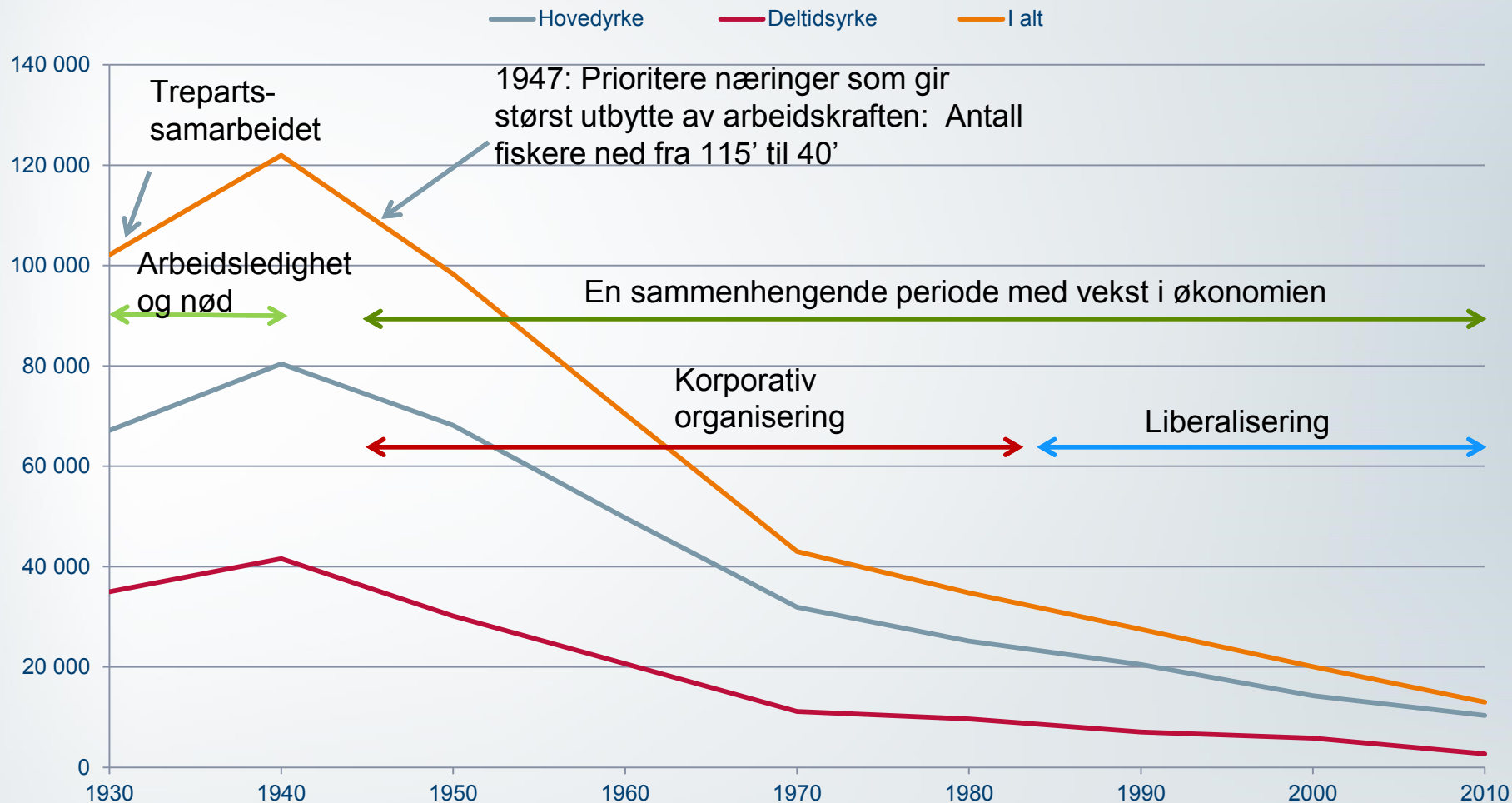
Kriser for hus med lys i!

- «Fra krise til krise»
 - Fiskeindustri - et ambisiøst, men gjenstridig moderniseringsprosjekt
 - Forventninger om staten som garantist
 - Svik
 - Politisk lock-in
- Lys i husan (fisk og olje i nord)
 - Petroleum – nasjonaløkonomi og statsfinanser
 - Et kostnadsnivå som tvinger fram økt arbeidskraftproduktivit

Antall fiskere og fiskeripolitikk 1930 - 2010

Antall fiskere og arbeidsmarkedspolitik 1930 - 2010

Den dominerende samfunnskontrakten

Den nordiske økonomiske modellen

- Trepårtssamarbeid for å sikre offentlig og privat velstand
- Åpen for teknologiske og organisatoriske innovasjoner og internasjonal konkurranse
- Sentraliserte lønnsoppgjør der “frontfagene” får legge premissene
- Lønnskompresjon innenfor og mellom sektorer.

Arbeidskraftproduktivitet

- Regionalmeldingen
- Næringsmeldingen
- Sjømatmeldingen

Hva med andre næringer?

- Omstillinger i nyere tid
 - Kraftkrevende
 - Solcelle
 - Treforedling
- Ønske om, men ingen intervensjon
 - NAV og kompetanseheving
- Forskjellig fra fiskerinæringa
 - Intervensjon helt ned på produktnivå ut på offentlig høring
 - Legitimeres i unntak fra deltakerloven

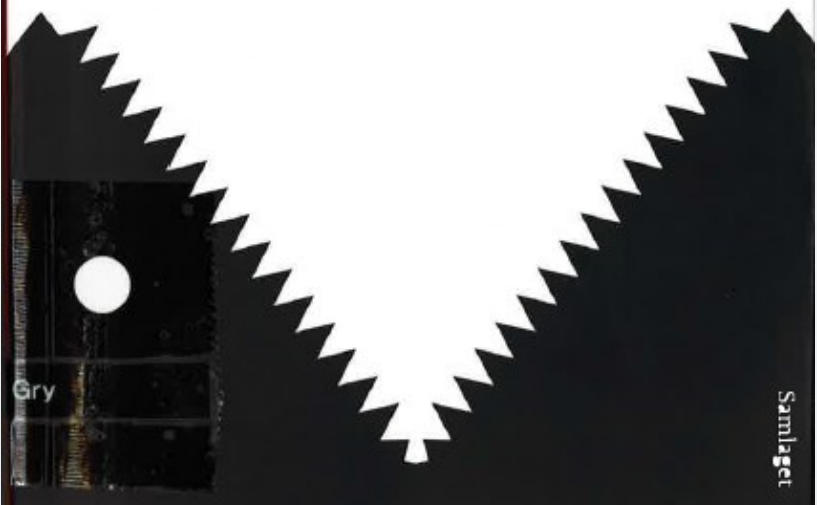
Samfunnskontrakten utfordres

- Norge, Island og Grønland
 - Reguleringer innføres, men motvillig og ikke før man er nødt
 - Unntak – utlendinger er trussel mot ressursen og må vekk!!
- Også fiskeren trengte beskyttelse
 - Lukking av allmenningen
 - Ressursoppbygging + effektivisering = verdifulle rettigheter

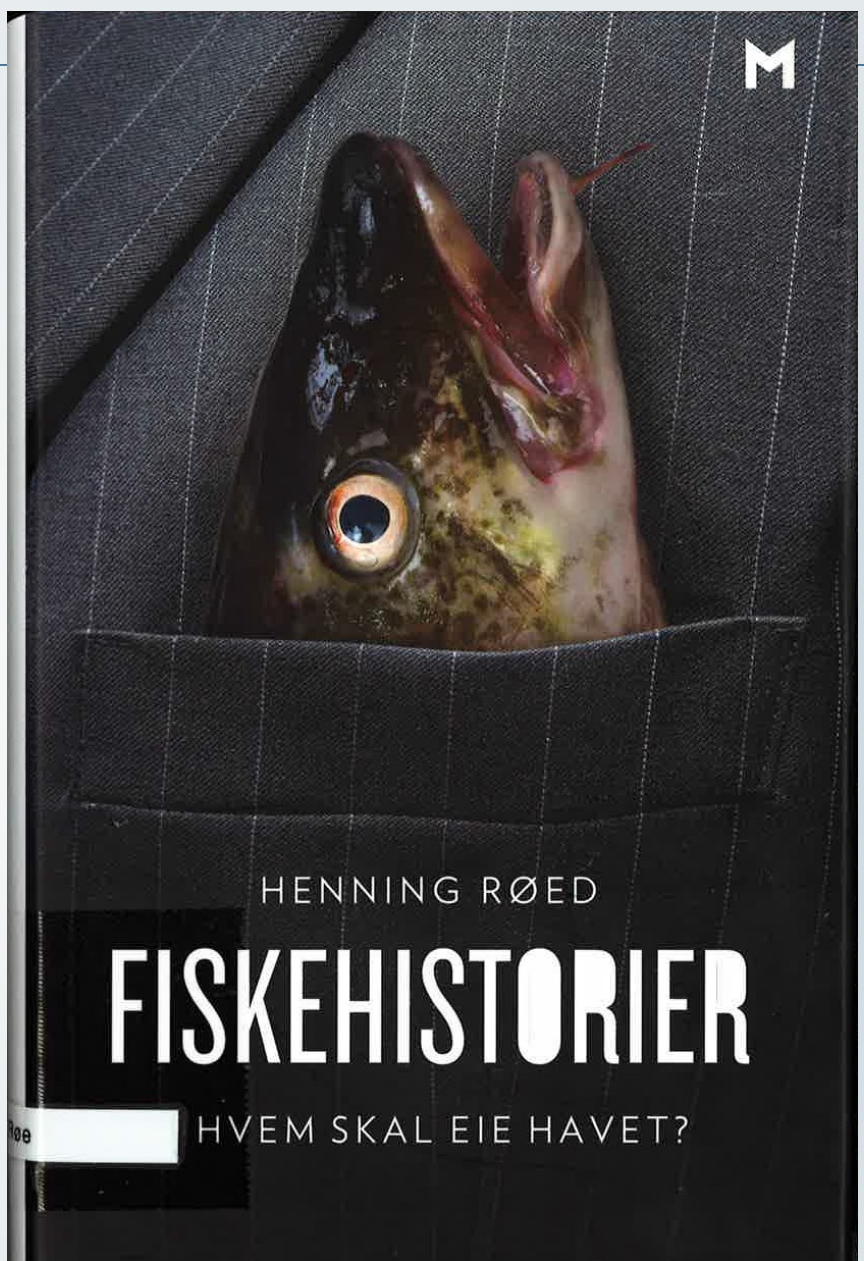
Gunnar Grytås

KVOTEBARONAR

Privat rikdom – utarma fiskevær

M

HENNING RØED

FISKEHISTORIER

HVEM SKAL EIE HAVET?

Ran av kysten

- <http://fiskeribladetfiskaren.no/nyheter/?artikkel=39860>

Hvorfor svekkes legitimitet

- Vanskelige avveiiinger
- De «begunstigede» gikk fra å være motvillige til tilhengere
- Leverer svakere på sosial bærekraft
- Politikerne overrasket av fordelingsvirkningene

Takk for oss

www.nofima.no